

Sygn. akt VI Ka 460/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Wojnar

Sędziowie: SSO Maciej Schulz (spr.)

SSR del. Włodzimierz Szyszkowski

Protokolant: prot. sądowy - stażysta Łukasz Sierdziński

przy udziale Prokuratora Anny Radyno - Idzik

po rozpoznaniu dnia 21 września 2015 r. w W.

sprawy B. K. c. (...), ur. (...) w C. oskarżonej o przestępstwo z art. 190 § 1 kk, art. 288 § 1 kk, art. 216 § 1 kk, art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Legionowie

z dnia 4 lutego 2015 r. sygn. akt II K 124/14

1. zaskarżony wyrok w zakresie punktu II i III zmienia w ten sposób, że na podstawie art. 39 § 1 k.w. odstępuje od wymierzenia kary za wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., jednocześnie na podstawie art. 124 § 4 k.w. zobowiązuje obwinioną B. K. do uiszczenia na rzecz A. Z. równowartości wyrządzonej szkody w kwocie 380 (trzystu osiemdziesięciu) zł; w pozostałej części zaskarżony wyrok w zakresie punktu II utrzymuje w mocy;
2. zaskarżony wyrok w punkcie I, IV, V, VI i VII uchyla i na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne przeciwko B. K. o przestępstwa z art. 190 § 1 k.k., 216 § 1 k.k. i 157 § 2 k.k. warunkowo umarza, ustalając okres próby na 1 (jeden) rok;
3. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy w zakresie punktu VIII;
4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. Z. (1) i E. K. kwoty po 516,60 zł obejmujące wynagrodzenie za pomoc prawną, udzieloną z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT;
5. zwalnia oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Marek Wojnar SSO Maciej Schulz SSR del. Włodzimierz Szyszkowski

VI Ka 460/15

UZASADNIENIE

B. K. została oskarżona o to, że w dniu 1 listopada 2013 r. w L.:

1 kierowała w stosunku do A. Z. groźby karalne pozbawienia jej życia, zdrowia, które wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę ich spełnienia tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.;

2 działając umyślnie w wyniku kopania w drzwi wejściowe mieszkania w L., ul. (...) spowodowała uszkodzenie szyb drzwiowych i uszkodzenie zamka drzwiowego w jednych drzwiach, w wyniku szarpania za odzież spowodowała rozerwanie bluzki pokrzywdzonej A. Z. oraz zabicie kryształowej salaterki, o łącznej wartości strat ok. 620 zł na szkodę A. Z., tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.;

3 znieważyla słowami wulgarnymi A. Z. tj. o czyn z art. 216 § 1 k.k; oraz

4 w wyniku popychania, zadawania ciosów w okolice głowy, kopania w okolice żeber, przyduszania rękami oraz szarpania za ubrania i włosy spowodowała u A. Z. obrażenia ciała w postaci licznych zadrapań twarzy oraz stłuczenia głowy i klatki piersiowej, powodującej naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój jej zdrowia na okres poniżej 7 dni tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Legionowie wyrokiem z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. akt II K 124/14:

I. Uznał oskarżoną B. K. winną popełnienia czynu z punktu I aktu oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył jej karę 50 stawek dziennych grzywny, oznaczając wysokość jednej stawki na 10 zł.;

II. W ramach czynu zarzucanego oskarżonej w punkcie II aktu oskarżenia uznał ją za winną tego, że w dniu 1 listopada 2013 r. w L. działając umyślnie spowodowała uszkodzenie

- jednych drzwi wewnętrznych w mieszkaniu w L. przy ul. (...) poprzez wybicie szyby, wybicie otworu w poszycie i uszkodzenie zamka, czym spowodowała szkodę w kwocie 200 zł;

- bluzki poprzez jej rozerwanie, czym spowodowała szkodę w kwocie 80 zł;

- zbicia kryształowej salaterki o wartości 100 zł, czym łącznie spowodowała straty w kwocie 380 zł na szkodę A. Z., co stanowi wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył jej karę 400 zł grzywny;

III. Na mocy art. 124 § 1 k.w. Sąd I instancji zobowiązał oskarżoną do uiszczenia na rzecz A. Z. równowartości wyrządzonej szkody w kwocie 380 zł;

IV Uznał oskarżoną B. K. winną popełnienia czynu z punktu III aktu oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył jej karę 30 stawek dziennych grzywny, oznaczając wysokość jednej stawki na 10 zł;

V Uznał oskarżoną B. K. winną popełnienia czynu z punktu IV aktu oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył jej karę 50 stawek dziennych grzywny, oznaczając wysokość jednej stawki na 10 zł;

VI Na mocy art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. kary wymierzone oskarżonej w punktach I, IV i V wyroku połączył i orzekł karę łączną w wysokości 100 stawek dziennych grzywny, oznaczając wysokość jednej stawki na 10 zł;

VII Na mocy art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej środek karny w postaci zakazu zbliżania się do A. Z. na odległość o 10 metrów przez okres 2 lat;

VIII Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej (...) kwotę 442 zł i 80 gr., a na rzecz Kancelarii Adwokackiej (...) kwotę 531 zł i 36 gr tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu;

IX Zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonej zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonej i zarzucił mu:

- obrazę przepisów postępowania tj. art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny zeznań oskarżycielki posiłkowej A. Z. oraz świadka T. M. i uznanie tych zeznań za konsekwentne, spójne w sytuacji gdy w ocenie obrony zeznania te są niekonsekwentne, wewnętrznie sprzeczne i z tego powodu nie powinny zostać uznane za wiarygodne oraz poprzez pominięcie zeznań oskarżonej B. K., która zeznała, że pokrzywdzona stosowała wobec oskarżonej wulgarne słowa i jako pierwsza rozpoczęła przepychanki z oskarżoną w dniu 1 listopada 2013 r. a także świadka D. Z., który zeznał, że jego matka – A. Z. (2) była wulgarna wobec oskarżonej i nachodziła oskarżoną w jej mieszkaniu;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, że (i) oskarżona groziła pokrzywdzonej, że ją zabije podczas gdy z zeznań oskarżonej i wszystkich świadków nie wynika by oskarżona dopuściła się tego czynu; (ii) pokrzywdzona uderzyła głową w kaloryfer, podczas gdy w wyniku takiego uderzenia doznałaby prawdopodobnie uszkodzenia głowy lub kręgow szyjnych, co nie zostało stwierdzone w opinii przeprowadzonej przez biegłego; (iii) pokrzywdzona była bierna w działaniu podczas gdy swoją postawą i wulgarnymi słowami rozpoczęła konflikt z oskarżoną; (iv) oskarżona była wulgarna, stosowała groźby karalne i pobiła pokrzywdzoną, podczas gdy jej zachowanie było obroną przed napaścią pokrzywdzonej; oraz (v) oskarżona dokonała zniszczeń w mieszkaniu A. Z. w postaci zniszczenia drzwi, wybicia szyby, zniszczenia przedmiotów, ubrań, podczas gdy z zeznań świadków, pokrzywdzonej oraz oskarżonej wynika, że wizyta oskarżonej trwała ok. 10 minut.

Wobec powyższego obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej od popełnienia przypisanych jej czynów.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej złożył odpowiedź na apelację oskarżonej, w której wniósł o oddalenie apelacji w całości i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy i wnioski w niej zawarty nie zasługują na uwzględnienie. Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku nie wykazała uchybień w procedowaniu Sądu Rejonowego. Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, prawidłowo zebrał i ocenił materiał dowodowy i wbrew twierdzeniom obrony nie była to ocena dowolna. Ustalony stan faktyczny składa się na spójną i logiczną całość a zeznania poszczególnych świadków jednoznacznie pozwalają na ustalenie okoliczności i charakteru zajścia w dniu 1 listopada 2013 r. pomiędzy oskarżoną a pokrzywdzoną.

W szczególności Sąd Okręgowy podziela dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę zeznań świadka T. M., osoby w żaden sposób niezaangażowanej w konflikt pomiędzy oskarżoną ani pokrzywdzoną, który w sposób obiektywny, logiczny i rzeczowy przedstawił, jak wyglądał przebieg zajścia pomiędzy oskarżoną a pokrzywdzoną. Drobne rozbieżności w jego zeznaniach odnośnie tego, czy świadek słyszał czy też nie słyszał groźb karalnych wypowiedzianych przez oskarżoną nie podważają jego wiarygodności, bowiem jak trafnie zauważył Sąd I instancji zeznania złożone w postępowaniu sądowym zostały złożone na spokojnie, po dokładnym przanalizowaniu przez świadka całości zajścia. Świadek podczas rozprawy z całą stanowczością stwierdził, że słyszał jak oskarżona mówiła do pokrzywdzonej, że ją zabije. Wbrew twierdzeniom obrony Sąd Okręgowy nie dostrzega wewnętrznych sprzeczności pomiędzy zeznaniami świadka T. M. oraz zeznaniami oskarżycielki posiłkowej A. Z.. Zeznania tych dwóch osób wzajemnie się uzupełniają, są spójne i konsekwentne. Sąd Odwoławczy zgadza się również z oceną wyjaśnień oskarżonej dokonaną przez Sąd I instancji. Należy zaznaczyć, że zarówno z opinii biegłego, jak i protokołu oględzin wynika, że oskarżona ma tendencję do wyolbrzymiania okoliczności i przebiegu zajścia w dniu 1 listopada 2013 r. Z powyższych względów Sąd Rejonowy zasadnie odmówił wiarygodności wyjaśnień oskarżonej także w części, w której oskarżona podała, że między nią a pokrzywdzoną doszło do wzajemnej przepychanki i wyzywania. Uznanie przez Sąd Rejonowy, że zeznania świadka D. Z. nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy jest w pełni zasadne, świadek bowiem zeznał że nie pamięta

przebiegu zdarzenia. Natomiast ta część jego zeznań, w której świadek podał, że pokrzywdzona bywała wulgarna dla oskarżonej, nachodziła ją w mieszkaniu nie wnosi niczego do sprawy, bowiem okoliczność, że pomiędzy oskarżoną a pokrzywdzoną występował konflikt nie jest i na żadnym etapie postępowania nie była sporna.

Wobec powyższego apelacja obrońcy oskarżonej stanowi jedynie polemikę ze stanowiskiem Sądu I instancji i nie zawiera argumentów, mogących to stanowisko skutecznie podważyć, dlatego też należało ją uznać za oczywiście bezzasadną.

Jednakże, dokonując kontroli instancyjnej Sąd Okręgowy doszedł do przekonania o istnieniu podstaw do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonej. Zgodnie z art. 66 § 1 k.k. Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego. Zastosowanie tej instytucji możliwe jest wyłącznie do przestępstw zagrożonych karą do 5 lat pozbawienia wolności.

W niniejszej sprawie bezsporna jest dla Sądu kwestia winy oskarżonej. Przeprowadzone przed Sądem Rejonowym postępowanie dowodowe doprowadziło bowiem do ujawnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy dających podstawy do przypisania winy oskarżonej. Spełniony został zatem jeden z warunków koniecznych pozwalających na zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania. Należy zaznaczyć, że brak przyznania się oskarżonej do popełnienia zarzucanych jej czynów nie stanowi przesłanki negatywnej dla instytucji z art. 66 § 1 k.k. ani też przeszkody procesowej. W ocenie Sądu Odwoławczego – wbrew stanowisku zawartym za stronie 5 pisemnych motywów wyroku - w realiach niniejszej sprawy zarówno stopień zawinienia oskarżonej, jak i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne. Podkreślić należy przede wszystkim, że pomiędzy oskarżoną a pokrzywdzoną występuje długotrwały konflikt ze względu na związek łączący pokrzywdzoną z synem oskarżonej, którego oskarżona nie akceptuje. Należy również wziąć pod uwagę charakter samego zajścia oraz jego przebieg, który nie miał charakter drastycznego. Analiza elementów decydujących o stopniu społecznej szkodliwości czynu wymienionych w art. 115 § 2 k.k., w szczególności rodzaju i charakteru naruszonego dobra, rozmiarów wyrządzonej szkody oraz sposobu i okoliczności popełnienia czynu, pozwala przyjąć, że stopień społecznej szkodliwości czynów, których dopuściła się oskarżona B. K. nie był znaczny, a tym samym została spełniona kolejna przesłanka warunkująca dopuszczalność zastosowania instytucji z art. 66 § 1 k.k. Ponadto należy zaznaczyć, że oskarżona jest osobą uprzednio niekaraną, a żaden z czynów zarzucanych oskarżonej nie jest zagrożony karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności. W ocenie Sądu postawa oskarżonej, jej właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegała porządku prawnego, co umożliwi jej pomyślne zakończenie okresu próby. W konsekwencji za w pełni uzasadnione należy uznać zastosowanie wobec oskarżonej B. K. instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego. Nadto w ocenie Sądu Odwoławczego, ustalenie okresu próby na okres roku należy uznać za konieczne i jednocześnie wystarczające dla weryfikacji, czy oskarżona będzie postępowała zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym oraz dla potwierdzenia prognozy postawionej wobec oskarżonej.

Jednocześnie wskazać należy, że kodeks wykroczeń nie zna instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Sąd Okręgowy uznał jednak, iż w niniejszej sprawie występują podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary za przestępstwo określone w art. 124 § 1 k.w. Zgodnie z art. 39 § 1 k.w. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego biorąc pod uwagę charakter i okoliczności czynu lub właściwości i warunki osobiste sprawcy. Czyn popełniony przez oskarżoną stanowi drobne wykroczenie, został popełniony w wyniku eskalacji konfliktu pomiędzy oskarżoną a pokrzywdzoną a straty poniesione przez pokrzywdzoną nie są znaczne. Powyższe w pełni uzasadnia więc zastosowanie instytucji opisanej w art. 39 § 1 k.w.

Sąd Okręgowy doszedł również do wniosku, że zasadne jest nałożenie na oskarżoną obowiązku naprawienia szkody w postaci zapłaty na rzecz pokrzywdzonej równowartości wyrządzonej szkody w kwocie 380 zł. W ocenie Sądu będzie to realna dolegliwość dla oskarżonej, która nie powinna czuć się bezkarna. Zdaniem Sądu pomimo niewielkich dochodów oskarżonej zapłata kwoty 380 zł leży w granicach jej możliwości finansowych.

Sąd Okręgowy ponadto kierując się dyspozycją art. 624 k.p.k. zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w wyroku.